

Odbornik gos. Šiška je potem poročal o računskem sklepu za leto 1892. Dohodki so znašali 10.177 gld. 29 kr., stroški za 1161 gld. 72 kr. manj, kateri so ostali v blagajnici. Proračun kaže 12.900 gld. dohodkov in 1000 gld. manj stroškov. Premoženja ima družba 38.640 gld. 32 kr. in se je lani pomnožilo za 697 gld. 64 kr. Vsi računi se odobro.

Vodja Lapajne je nasvetoval, da se izreče zahvala odboru, posebno predsedniku in tajniku. Pri tej priliki se je zopet skusila zanesti politika v razgovor, kar je pa pri večini vzbudilo nevoljo. Lapajnetov predlog se je potem vsprejel. Na tajnikov predlog se je izrekla zahvala nekaterim gospodom članom za posebno pospeševanje narodnega gospodarstva. Naposled se je rešilo 37 predlogov podružnic v zmislu nasvetov glavnega odbora.

Potem predsednik zbor zaključil želeč, da bi vsi delovali z združenimi močmi.

Kmetijske raznoterosti.

Jara pšenica se posebno priporoča za one kraje z dobro zemljo, kjer vsled vremenskih nezgod ne uspeva ječmen. Jare pšenice se na dobri zemlji mnogo pridela in se tudi lahko proda, včasih še bolje nego ozimna pšenica. Posebno dobro uspeva za krompirjem, za peso se pa tako dobro ne obnese kakor ječmen.

Pristnost medu. Vzemi nekaj medu, deni ga v kak kozarec ali steklenico in vlij nanj trikrat toliko vode. Sedaj to zmes dobro stresij. Če na dnu ne ostane nič sluzaste odcedline, je med pristen, drugače je pa pomešan s sirupom, cukreno vodo ali drugimi stvarmi.

Kumena je za kmeta jako važna rastlina. Zrela kumena zrna pomagajo konjem in govedom, če slabo prebavljajo. Goveda in ovce tudi rade jedo seno ali deteljo, v kateri je bilo mnogo kumene. Živine mlada detelja ne napenja, ako je mej njo posejane nekaj kumene. Zato se priporoča, da se nekoliko kumene poseje mej deteljo.

Poučni in zabavni del.

Občni zbor „Slovenske Matice“

vršil se je dne 7. junija in se ga je udeležilo nekaj nad 50 društvenikov. Predsedoval je gospod prof. Levec, ki se je v svojem govoru spominjal pokojnega predsednika „Matičnega“ kanonika Jožefa Marna in naglašal njegove zasluge za „Matico“ in pa za slovensko slovstvo sploh.

Tajnik E. Lah prečita potem skrbno sestavljeno poročilo o društvenem in odborovem delovanju od 1. junija 1892. do 31. maja 1893. leta. V njem se tudi najprej spominja pokojnega predsednika, katerega životopis prinese letošnji Letopis. V odboru ni bilo družih prememb, da je namesto kan. Flisa, ki se je odpovedal, vstopil g. dr. Janežič, kateri je postal ključar namesto g. Praprotnika. Odbor je imel tri seje, odsek gospodarski je imel štiri seje, književni pa dve. Poročilo natančno navaja, o čem se je posvetovalo pri teh sejah. Na to poročilo govori o lanskim knjigah in omenja, da letos „Matica“ izda zopet troje knjig, 1. Letopis, 2. Nadaljevanje in konec

Rutarjevega spisa „Goriško in III. in IV. del romana z „Ognjem in mečem“.

Kot založno knjigo je izdala „Matica“ Slovensko stenografijo Bezenšekovo v 700 izvodih. Sedaj ima vkupe „Matica“ štiri založne knjige, dve ste pa zadnji čas pošli. O „Stenografiji“ in o Kosovem „Vzgojeslovji“ se nadeja, da postaneta šolski knjigi.

Iz Jurčič Tomšičeve ustanove za literarne namene se je razpisalo 200 gld. častnega darila za epično pesem, ker tacih pesmij v slovenskem slovstvu pogrešamo. Poskerbel je že odbor za primerno snov Knezove Knjižnice 1. zvezku, katera se pa letos še ne izda, ker zapuščina še ni dognana. Z rokopisi sploh je družba precej dobro založena in predsodki proti njej minevavajo. Za knjige se je bilo v proračun postavilo 5000 gld. Družbino premoženje se je pa pomnožilo le za 391 gld. 77 kr., ker je bilo več izrednih stroškov in so se nekateri neiztrgljivi dolgovi izbrisali. Premoženja ima „Matica“ 56.111 gld. 19 kr., potem pa še na razpolago dve narodni ustanovi, katerih obrestij se bodo zalagale knjige.

Književna zaloga je štela lani koncem leta 19089 knjig in 235 zemljevidov. Odbor je dovolil g. Zagorjanu proti 25 % rabatu in poluletnemu obračunu pravico do samozakupa, da nema več opravičiti s tujimi tvrdkami. Odbor je prepričan, da to ne bode „Matici“ na kvar.

V poverjeništvih je bilo več prememb. Sedaj je vseh poverjenikov 121. V ljubljanski škofiji 47, v lavantinski 31, v goriški nadškofiji 11, v tržaški 10, v krški 12, v sekovski 3 in drugih škofijah 7. Število društvenikov dosledno narašča. Lani je plačalo letnine 1970 gld. Število ustanovnikov se pa ne popolnjuje, kakor bi bilo želeli in je palo pod 300.

Omislila si je „Matica“ slike Knezovo, Marnovo in Grassellijevo.

„Matični“ odbornik Jarnej Zupanec je bil odlikovan z redom Franc Josipa reda. V aprilu je „Matica“ izrazila sožalje „Hrvatski Matici“, ker je umrl predsednik njen.

Koncem se je tajnik v poročilu svojem spominjal raznih pokojnikov.

Po računskem sklepu je lani imela „Matica“ 13.968 gld. 26 kr. dohodkov in 13.166 gld. 26 kr. stroškov. V proračun je postavljenih 7.835 gld. 90 kr. dohodkov in 7.606 gld. 4 kr. stroškov, mej njimi 5000 za knjige.

Po nasvetu kurata g. Žlogarja se je priporočilo odboru, da naloži društveno premoženje izključno v narodnih zavodih. Računskim pregledovalcem F. Bradaški, G. Pircu in K. Žagarju se je izrekla zahvala in so se vnovič potrdili za ta posel.

V odbor so se izvolili gosp.: Grasselli, dr. Lesar, Navratil, Rutar, Praprotnik, Stegnar, Župančič, Svetec, Vavru, Tavčar in Šuman.

Sklenile so se še nekatere bolj neznatne premembe pravil, kar je bilo potrebno, ker so sedanja pravila bila jezikovno in nekoliko tudi stvarno zastarela.

Na to je pa predsednik zbor zaključil zahvaljujoč se za obilno udeležbo.